

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អនុក្រឹត្យ

ស្តីពី

ក្រមសីលធម៌

សម្រាប់គណនេយ្យករជំនាញ

និងសវនករប្រតិបត្តិ

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ: ១៣...អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ

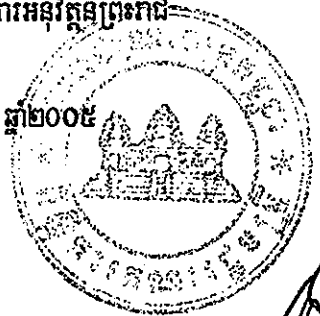
ស្តីពី

ក្របសីលធម៌សម្រាប់គណនេយ្យករជំនាញ និងសវនករប្រតិបត្តិ

*****

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស.រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស.រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស.រកម/០៧០២/០១១ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០២ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីគណនេយ្យសហគ្រាស សវនកម្មគណនេយ្យសហគ្រាស និងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ០៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០០ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៧៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការបំពេញន្ទុកនិងកែសម្រួលនាយកដ្ឋានមួយចំនួននៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៣ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃវិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញ និងសវនករកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៤១ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីការអនុវត្តន៍ព្រះរាជក្រមស្តីពីលក្ខន្តិកៈទូទៅនៃសហគ្រាសសាធារណៈ
- បានទទួលការឯកភាពពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គ នាថ្ងៃទី ០៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៥

សម្រេច

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

អនុក្រឹត្យនេះ មានគោលបំណងកំណត់អំពីបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីក្រមសីលធម៌សម្រាប់គណនេយ្យករជំនាញ និងសវនករប្រតិបត្តិ និងរាល់ប្រភេទសមាជិកដទៃទៀតរបស់វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញ និងសវនករកម្ពុជា ហៅកាត់ថា **វ.គ.ស.ក.** ដែលតទៅនេះហៅថា **"គណនេយ្យករជំនាញ"** ។ ក្រមសីលធម៌នេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយផ្អែកលើចំណុចសំខាន់ៗជាមូលដ្ឋាននៃក្រមសីលធម៌អន្តរជាតិ សម្រាប់គណនេយ្យករជំនាញរបស់សហព័ន្ធគណនេយ្យករអន្តរជាតិ ។

ពាក្យស័ព្ទបច្ចេកទេសដែលប្រើក្នុងអនុក្រឹត្យនេះ មានន័យដូចតទៅ ៖

គណនេយ្យករជំនាញសំដៅដល់អ្នកប្រកបវិជ្ជាជីវៈសេរី ដែលមិនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចសន្យាការងារជាមួយអង្គភាពដែលខ្លួនអនុវត្តភារកិច្ចក្នុងការ ៖

- កាន់បញ្ជីគណនេយ្យ
- ប្រមូលផ្តុំបញ្ជីគណនេយ្យ
- បើកបញ្ជីគណនេយ្យ
- បិទបញ្ជីគណនេយ្យ
- ត្រួតពិនិត្យបញ្ជីគណនេយ្យ
- ផ្ទៀងផ្ទាត់បញ្ជីគណនេយ្យ
- ធ្វើនិយតកម្មបញ្ជីគណនេយ្យ
- វាយតម្លៃ និងបញ្ចូលគ្នានូវបញ្ជីគណនេយ្យសហគ្រាស និងអង្គភាពនានា
- រៀបចំនូវរាល់វិធានគណនេយ្យ និងវិភាគតាមនីតិវិធីបច្ចេកទេសគណនេយ្យ នូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថានភាពប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនស្របទៅតាមទិដ្ឋភាពទាំងឡាយ ក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ឥតយុត្ត និងហិរញ្ញវត្ថុ
- រាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីការងាររបស់ខ្លួន ដោយមានចែងនូវសេចក្តីសង្កេត សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងសំណូមពរ ។

សវនករប្រតិបត្តិ សំដៅដល់អ្នកដែលប្រកបវិជ្ជាជីវៈក្នុងនាម និងក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីការឡើងទាត់ និងភាពស្មោះត្រង់នៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់បុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលដែលសវនករប្រតិបត្តិនោះ អនុវត្តការងារសវនកម្មតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ជាធរមាន ឬតាមកិច្ចព្រមព្រៀង ។

គ្មានបុគ្គលណាអាចប្រកបវិជ្ជាជីវៈជាគណនេយ្យករជំនាញ និង ឬសវនករប្រតិបត្តិបានទេ ប្រសិនបើ បុគ្គលនោះមិនបានចុះឈ្មោះក្នុងតារាងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យករជំនាញរបស់ វ.គ.ស.ក. ។

មាត្រា ២.-

សិទ្ធិដែលបានប្រគល់ឱ្យ និងកាតព្វកិច្ចដែលត្រូវគោរពដោយគណនេយ្យករជំនាញ ដែលប្រកបវិជ្ជាជីវៈឯក រាជ្យ ឬបម្រើការងារក្នុងផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវកំណត់ដោយលម្អិតក្នុងក្រមកាតព្វកិច្ចនៃវិជ្ជាជីវៈ រៀបរៀងដោយ វ.គ.ស.ក. ។

ជំពូកទី ២

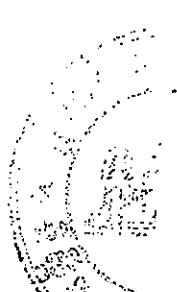
ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ

មាត្រា ៣.-

គោលដៅចម្បងរបស់វិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ គឺការយល់ព្រមទទួលខុសត្រូវចំពោះតួនាទីរបស់ខ្លួន ក្នុងផល ប្រយោជន៍សាធារណៈ ។ ដូច្នេះការទទួលខុសត្រូវរបស់គណនេយ្យករជំនាញ គឺមិនមែនត្រឹមតែបំពេញតាមតម្រូវ ការរបស់អតិថិជននីមួយៗ ឬនិយោជករបស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះនោះឡើយ ។

មាត្រា ៤.-

ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ត្រូវបានចាត់ទុកជាផលប្រយោជន៍រួមរបស់សហគមន៍ប្រជាជន និងរបស់អង្គភាព ដែលគណនេយ្យករជំនាញបម្រើការ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងអតិថិជន អ្នកផ្តល់គណនា រដ្ឋអំណាច និយោជក និយោ ជិត វិនិយោគិន សហគមន៍ជំនួញ និងហិរញ្ញវត្ថុ និងអ្នកដទៃទៀតដែលពឹងផ្អែកលើការងាររបស់គណនេយ្យករ ជំនាញ ។

ជំពូកទី ៣
គោលការណ៍គ្រឹះ

មាត្រា ៥.-

គោលការណ៍គ្រឹះរួមមានភាពសុចរិត ភាពមិនលម្អៀង សមត្ថភាព និងការយកចិត្តទុកដាក់ខាងវិជ្ជាជីវៈ រក្សាការសម្ងាត់ និងចរិយាធម៌ក្នុងវិជ្ជាជីវៈ ។

ផ្នែកទី ១
ភាពសុចរិត

មាត្រា ៦.-

គោលការណ៍នៃភាពសុចរិត ជាកាតព្វកិច្ចដែលតម្រូវឱ្យគ្រប់គណនេយ្យករជំនាញគោរពតាម នៅក្នុងទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ និងកិច្ចការជំនួញឱ្យប្រកបដោយភាពស្មោះត្រង់ និងសុចរិត ។ ភាពសុចរិតសំដៅទៅលើការព្រមព្រៀងក្នុងទំនាក់ទំនងកិច្ចការជំនួញ និងភាពទៀងត្រង់ ។

មាត្រា ៧.-

គណនេយ្យករជំនាញមិនត្រូវមានការពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសេចក្តីរាយការណ៍ របាយការណ៍ ការឆ្លើយឆ្លងព័ត៌មាន ឬ ព័ត៌មានផ្សេងៗទៀត ដែលគណនេយ្យករជំនាញមានការជឿជាក់ថាព័ត៌មាននោះ ៖

- ក- មានបញ្ចូលសេចក្តីរាយការណ៍មិនពិត ឬនាំឱ្យមានការភ័ន្តច្រឡំ ។
- ខ- មានបញ្ចូលរបាយការណ៍ ឬព័ត៌មានដែលគ្មានការទទួលខុសត្រូវ ។
- គ- មានរាយការណ៍ព័ត៌មានចាំបាច់ ប៉ុន្តែដោយមានការខ្វះខាត ឬដោយមិនច្បាស់លាស់ហើយការខ្វះខាតព័ត៌មាន ឬភាពមិនច្បាស់លាស់នោះនឹងបង្កឱ្យមានការភ័ន្តច្រឡំ ។

ផ្នែកទី ២
ភាពមិនលម្អៀង

មាត្រា ៨.-

គោលការណ៍នៃភាពមិនលម្អៀង ជាកាតព្វកិច្ចដែលតម្រូវឱ្យគ្រប់គណនេយ្យករជំនាញគោរពតាមនៅក្នុងការវិនិច្ឆ័យខាងវិជ្ជាជីវៈ ឬកិច្ចការជំនួញ ដោយមិនផ្អែកលើបុរេនិច្ច័យ ឬបុរេមតិ ទំនាស់ផលប្រយោជន៍ ឬឥទ្ធិពលពីអ្នក ដទៃឡើយ ។

មាត្រា ៩.-

គណនេយ្យករជំនាញ អាចជួបប្រទះស្ថានភាពដែលនាំអោយប៉ះពាល់ដល់ភាពមិនលម្អៀងរបស់ខ្លួន ។ នៅក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង គេមិនអាចកំណត់គ្រប់ករណីដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ភាពមិនលម្អៀងបានឡើយ ។ គណនេយ្យករជំនាញត្រូវចៀសវាងទំនាក់ទំនងដែលធ្វើឱ្យមានបុរេនិច្ច័យ ឬបុរេមតិ ឬឥទ្ធិពលពីអ្នកដទៃដែលអាចអោយប៉ះពាល់ ដល់ការវិនិច្ឆ័យខាងវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន ។

ផ្នែកទី ៣

សមត្ថភាព និងការយកចិត្តទុកដាក់ខាងវិជ្ជាជីវៈ

មាត្រា ១០.-

គោលការណ៍នៃសមត្ថភាព និងការយកចិត្តទុកដាក់ខាងវិជ្ជាជីវៈ ជាភាគត្រឹមត្រូវដែលតម្រូវឱ្យគ្រប់គណនេយ្យករជំនាញ ÷

- ១- សម្រិតសម្រាំងចំណេះដឹងវិជ្ជាជីវៈ និងជំនាញក្នុងកម្រិតចាំបាច់ ដើម្បីធានាថាអតិថិជនឬនិយោជក ទទួលបាននូវសេវាវិជ្ជាជីវៈប្រកបដោយសមត្ថភាពខ្ពស់ និងពេញលេញ ។
- ២- បំពេញមុខងារដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងដោយអនុលោមទៅតាមស្តង់ដារបច្ចេកទេសដែលអាចអនុវត្តបាន និងស្តង់ដារនៃវិជ្ជាជីវៈនៅក្នុងរាល់ទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ និងកិច្ចការជំនួញ ។

មាត្រា ១១.-

សេវាវិជ្ជាជីវៈប្រកបដោយសមត្ថភាពខ្ពស់ តម្រូវឱ្យមានការវិនិច្ឆ័យម៉ឺងម៉ាត់នៅក្នុងការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹង និង មុខជំនាញវិជ្ជាជីវៈក្នុងការផ្តល់សេវានោះ ។ សមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈអាចត្រូវបានចែកចេញជាពីរដំណាក់កាលដោយឡែកពីគ្នា គឺ ÷

- ១- ការសម្រេចបាននូវសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ ។
- ២- ការសម្រិតសម្រាំងសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ ។

មាត្រា ១២.-

ដើម្បីសម្រេចបាននូវសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ តម្រូវឱ្យមានជាសារវន្តនូវស្តង់ដារនៃការអប់រំចំណេះដឹងទូទៅខ្ពស់ តួរផ្សំជាមួយការអប់រំបច្ចេកទេស ការបណ្តុះបណ្តាល និងការប្រឡង ជាពិសេសក្នុងប្រធានបទដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ ហើយនិងបទពិសោធន៍ក្នុងការងារ ប្រសិនបើអាចទទួលយកបាន ។ នេះគឺជាដំណើរការធម្មតា

ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលគណនេយ្យករជំនាញ ។ គណនេយ្យករជំនាញក៏ត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីធានាថាសហការី
ដែលប្រកបវិជ្ជាជីវៈក្រោមឱវាទរបស់ខ្លួនត្រូវតែបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលសមស្រប ។

មាត្រា ១៣.-

ការសម្រិតសម្រាំងសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ តម្រូវឱ្យគណនេយ្យករជំនាញបង្កើនការយល់ដឹងស្របទៅនឹងការ
វិវឌ្ឍផ្នែកបច្ចេកទេសនៃវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ និងកិច្ចការជំនួញជាប់ជានិច្ច ។

មាត្រា ១៤.-

ការយកចិត្តទុកដាក់ ត្រូវរាប់បញ្ចូលទាំងការទទួលខុសត្រូវក្នុងការបំពេញភារកិច្ចឱ្យស្របទៅតាមការតម្រូវ
នៃការងារដែលបានប្រគល់ឱ្យប្រកបដោយភាពប្រុងប្រយ័ត្ន ភាពហ្មត់ចត់ និងគោរពតាមពេលវេលាកំណត់ ។

ផ្នែកទី ៤

ការរក្សាការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈ

មាត្រា ១៥.-

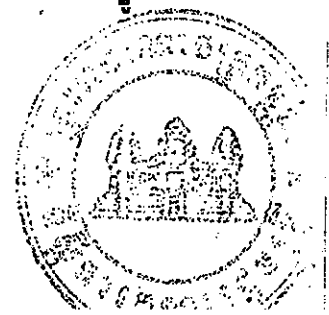
គោលការណ៍នៃការរក្សាការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈ ជាកាតព្វកិច្ចដែលតម្រូវឱ្យគណនេយ្យករជំនាញ ចៀសវាង
មធ្យោបាយផ្សេងៗ ។

១- ការផ្សព្វផ្សាយដោយគ្មានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវ និងជាក់លាក់ចំពោះព័ត៌មានសម្ងាត់ដែលបាន
ទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ និងកិច្ចការជំនួញ លើកលែងតែសិទ្ធិ
ឬភារកិច្ចស្របច្បាប់ ឬសិទ្ធិឬភារកិច្ចវិជ្ជាជីវៈតម្រូវឱ្យធ្វើ ។

២- ការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានសម្ងាត់ដែលបានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ
និងកិច្ចការជំនួញ សម្រាប់ផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ឬផលប្រយោជន៍របស់តិចជនណាមួយ ។

មាត្រា ១៦.-

គណនេយ្យករជំនាញត្រូវរក្សាការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈ ទោះបីជានៅក្នុងបរិស្ថានសង្គមក៏ដោយ ជាពិសេសក្នុង
គ្រប់កាលៈទេសៈដូចជា ក្នុងទំនាក់ទំនងអង្គការមួយនឹងសមាគមអាជីវករ ឬទំនាក់ទំនងជាមួយសាច់ញាតិជិត
និងក្រុមគ្រួសារជិតដែលអាចនាំឱ្យបាត់បង់ការប្រុងប្រយ័ត្ន ធ្វើឱ្យឆ្ងាយការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈទាំងមិនដឹងខ្លួន ។

មាត្រា ១៧._

គណនេយ្យករជំនាញត្រូវរក្សាជងដែននូវការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈ ចំពោះព័ត៌មានដែលបានទទួលពីភកិយជន ដែលអាចក្លាយទៅជាអតិថិជន ឬនិយោជករបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១៨._

គណនេយ្យករជំនាញត្រូវចាត់វាលវិធានការសមស្របដើម្បីធានាថា បុគ្គលិកក្រោមឱវាទរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ និង បុគ្គលដែលបានសហការ និងផ្តល់យោបល់ក្នុងការងាររបស់ខ្លួន គោរពបានតាមភារកិច្ចរក្សាការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈ ។

មាត្រា ១៩._

គណនេយ្យករជំនាញត្រូវបន្តគោរពតាមគោលការណ៍រក្សាការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈ ទោះបីខ្លួនបានបញ្ចប់ទំនាក់ ទំនងជាមួយនិងអតិថិជន ឬនិយោជកក៏ដោយ ។ នៅពេលដែលគណនេយ្យករជំនាញផ្លាស់ប្តូរការងារ ឬទទួលអតិថិ ជនថ្មីៗទៀត គេមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់បទពិសោធន៍ដែលបានទទួលពីសកម្មភាពមុន ។ ប៉ុន្តែគណនេយ្យករជំនាញមិន ត្រូវប្រើប្រាស់ ឬផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានសម្ងាត់ណាមួយទោះបីជាព័ត៌មាននោះទទួលបានដោយសារទំនាក់ទំនងក្នុង វិជ្ជាជីវៈ ឬកិច្ចការជំនួញក៏ដោយ ។

មាត្រា ២០._

កាលៈទេសៈដែលតម្រូវឱ្យគណនេយ្យករជំនាញបង្ហាញព័ត៌មានសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈ ឬពេលវេលាដែលសម ស្រប ដើម្បីបង្ហាញព័ត៌មានមានដូចខាងក្រោម ÷

១- ច្បាប់បានអនុញ្ញាត ឬក៏អតិថិជន ឬក៏និយោជក បានអនុញ្ញាតឱ្យបង្ហាញព័ត៌មាន ។

២- ការតម្រូវដោយច្បាប់ អោយបង្ហាញព័ត៌មានដូចតទៅ ÷

- ការផ្តល់ឯកសារ ឬការផ្តល់ភស្តុតាងផ្សេងៗទៀត នៅក្នុងដំណើរការនៃនីតិវិធីតុលាការ
- ការផ្តល់ព័ត៌មានទៅឱ្យអាជ្ញាធរសាធារណៈមានសមត្ថកិច្ច នៅពេលបានជួបប្រទះអំពើ ល្មើសច្បាប់ ។

៣- នៅពេលគ្មានបម្រាមច្បាប់ ហើយគណនេយ្យករជំនាញមានភារកិច្ច ឬសិទ្ធិដើម្បីបង្ហាញព័ត៌មាន នោះ ក្នុងគោលដៅ ÷

- អនុវត្តទៅតាមស្តង់ដារបច្ចេកទេស និងការតម្រូវនៃក្រមសីលធម៌
- ការការពារប្រយោជន៍វិជ្ជាជីវៈរបស់គណនេយ្យករជំនាញនៅក្នុងនីតិវិធីតុលាការ
- អនុវត្តតាមការពិនិត្យគុណភាពពីក្រុមសមាជិក ឬ វ.គ.ស.គ. ឬ

- ឆ្លើយតបទៅនឹងការសាកសួរ ឬការស៊ើបអង្កេតតាមដានរបស់ក្រុមសមាជិក ឬអង្គភាព ត្រួតពិនិត្យ ។

មាត្រា ២១.-

នៅក្នុងការសម្រេច ថាតើគួរបញ្ជីបង្ហាញព័ត៌មានសម្ងាត់នេះដែរ ឬអត់នោះ គណនេយ្យករជំនាញត្រូវ ពិចារណាលើចំណុចដូចខាងក្រោម ៖

- ១- នៅពេលអតិថិជន ឬនិយោជកអនុញ្ញាតឱ្យបង្ហាញព័ត៌មាន ថាតើផលប្រយោជន៍របស់ភាគីទាំង អស់អាចប៉ះពាល់ ឬខូចខាតដែរ ឬទេរួមទាំងផលប្រយោជន៍របស់តតិយជនផង ។
- ២- តើព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់មានលក្ខណៈត្រូវបានគេដឹង ឬមានអំណះអំណាងដែរឬទេ ។ ក្នុងករណីដែលស្ថានភាពពុំទាន់មានអំណះអំណាងច្បាស់លាស់ ឬពុំមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ឬ សេចក្តីសន្និដ្ឋានពុំទាន់មានអំណះអំណាង គណនេយ្យករជំនាញត្រូវធ្វើសេចក្តីវិនិច្ឆ័យទៅតាមវិជ្ជា ជីវៈរបស់ខ្លួន ដើម្បីសម្រេចប្រភេទនៃការបង្ហាញដែលត្រូវធ្វើ ។
- ៣- មធ្យោបាយដែលបានរំពឹងទុកដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាន ទន្ទឹមនឹងបុគ្គលដែលត្រូវទទួលព័ត៌មាននោះ ជា ពិសេសគណនេយ្យករជំនាញត្រូវប្រាកដថា ភាគីអ្នកទទួលព័ត៌មានពិតជាអ្នកមានសិទ្ធិទទួលត្រឹម ត្រូវ ។

ផ្នែកទី ៥
វិធានការយានគ្រប់គ្រងវិជ្ជាជីវៈ

មាត្រា ២២.-

គោលការណ៍នៃវិធានការយានគ្រប់គ្រងវិជ្ជាជីវៈ ជាកាតព្វកិច្ចដែលតម្រូវឱ្យគណនេយ្យករជំនាញគោរពតាម ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធ ហើយចៀសវាងអំពើទាំងឡាយដែលអាចធ្វើឱ្យអាប់ឱនដល់វិជ្ជាជីវៈរបស់ ខ្លួន ។ គោលការណ៍នេះសំដៅដល់ដែរចំពោះទង្វើទាំងឡាយណា ដែលអាចធ្វើឱ្យតតិយជនមានការយល់ និងព័ត៌ មានគ្រប់គ្រាន់អាចសន្មតថា ទង្វើនោះមានផលប៉ះពាល់ដល់កេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់វិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យករជំនាញ ។

មាត្រា ២៣.-

ក្នុងការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មអំពីអត្តសញ្ញាណ និងមុខរបរបស់ខ្លួន គណនេយ្យករជំនាញមិនត្រូវបង្កបញ្ហាធ្វើឱ្យ អាប់ឱនដល់វិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យករជំនាញឡើយ ។ គណនេយ្យករជំនាញត្រូវមានភាពស្មោះត្រង់ និងភាពទៀង ត្រង់ ហើយមិនត្រូវ ៖

- ១- ធ្វើការបំផ្លើសលើសេវារបស់ខ្លួន គុណវុឌ្ឍិរបស់ខ្លួន ឬបទពិសោធន៍ដែលខ្លួនបានទទួល ។

២- ឬធ្វើការរាយការណ៍ដោយបញ្ជីតបញ្ចៀងនូវពាក្យសុំដីមិនគប្បី ឬធ្វើការប្រៀបធៀបយោងទៅការងាររបស់អ្នកដទៃដោយគ្មានអ្វីជាសម្គាល់ ។

ជំពូកទី៤

ការគម្រាមកំហែង និងវិធីការពារ

មាត្រា ២៤.-

ការគោរព និងអនុវត្តតាមគោលការណ៍គ្រឹះអាចទទួលបានការគម្រាមកំហែងយ៉ាងខ្លាំងតាមរូបភាពជាច្រើន ។
ការគម្រាមកំហែងទាំងនោះ ត្រូវបានបែងចែកជាផ្នែកដូចខាងក្រោម ៖

- ១- ការគម្រាមកំហែងដោយសារផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ដែលអាចកើតឡើងដោយសារតែផលប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុ ឬផលប្រយោជន៍ផ្សេងទៀតរបស់គណនេយ្យករជំនាញផ្ទាល់ខ្លួន ឬញាតិជិតឬក្រុមគ្រួសារ ។
- ២- ការគម្រាមកំហែងពីស្វ័យត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ដែលអាចកើតឡើងនៅពេលវាយតម្លៃឡើងវិញ នូវការវិនិច្ឆ័យក្នុងមកដោយគណនេយ្យករជំនាញណាម្នាក់ ដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះការវិនិច្ឆ័យនេះ ។
- ៣- ការគម្រាមកំហែងពីការផ្តល់យោបល់របស់អ្នកដទៃ ដែលអាចកើតមានឡើងនៅពេលដែលគណនេយ្យករជំនាញ ធ្វើការជម្រុញគោលជំហររបស់ខ្លួន ឬមតិយោបល់ដល់ចំណុចណាមួយដែលអាចធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់ភាពមិនច្បាស់លាស់របស់ខ្លួន ។
- ៤- ការគម្រាមកំហែងដោយសារមនោសញ្ចេតនា ដែលអាចកើតមានឡើងដោយសារទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធតំនៅពេលដែលគណនេយ្យករជំនាញមានសមាសចិត្តគិតគូរដល់ផលប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ។
- ៥- ការគម្រាមកំហែងដោយការបំភិតបំភ័យ ដែលអាចកើតមានឡើងនៅពេលគណនេយ្យករជំនាញត្រូវបានគេបំភ័យ ឬយល់ថាគេបានបំភ័យ ហើយមិនអាចបំពេញការងាររបស់ខ្លួនបានដោយគ្មានលទ្ធផល ។

មាត្រា ២៥.-

វិធីការពារដែលអាចលុបបំបាត់ ឬកាត់បន្ថយការគម្រាមកំហែងដល់កម្រិតមួយដែលទទួលយកបាន ត្រូវបានបែងចែកចេញជាពីរប្រភេទសំខាន់ៗ ៖

- ១- វិធីការពារដែលបង្កើតឡើងដោយ វ.គ.ស.ក. ដោយច្បាប់ ឬដោយលិខិតបទដ្ឋានផ្សេងៗ ។
- ២- វិធីការពារនៅក្នុងបរិស្ថានការងារ ។

មាត្រា ២៦.-

វិធីការការបង្កើតឡើងដោយ វ.គ.ស.ក. ដោយច្បាប់ ឬលិខិតបទដ្ឋានមានជាអាទិ៍ ÷

- ១- ការតម្រូវខាងការបណ្តុះបណ្តាលអប់រំ និងបទពិសោធន៍ ដើម្បីប្រកបវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យករជំនាញ ។
- ២- ការតម្រូវជាបន្តបន្ទាប់លើការបង្កើនចំណេះដឹងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យករជំនាញ ។
- ៣- លិខិតបទដ្ឋានស្តីពីអភិបាលកិច្ចសហគ្រាស ។
- ៤- ស្តង់ដារវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យករជំនាញ ។
- ៥- នីតិវិធីត្រួតពិនិត្យដែលកំណត់ដោយ វ.គ.ស.ក. ឬដោយច្បាប់ និងនីតិវិធីខាងវិន័យ ។
- ៦- ការត្រួតពិនិត្យឯករាជ្យដោយតតិយជន ដែលច្បាប់បានផ្តល់អំណាចឱ្យទៅលើរបាយការណ៍ ការឆ្លងឆ្លើយព័ត៌មាន ឬព័ត៌មានដែលរៀបចំដោយគណនេយ្យករជំនាញ ។

មាត្រា ២៧.-

វិធីការការមួយចំនួនអាចបង្កើនលទ្ធភាពរកឃើញ ឬទប់ស្កាត់ឥរិយាបថអសីលធម៌ ។ វិធីការការខ្លះត្រូវបានបង្កើតដោយ វ.គ.ស.ក. ច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋាន ឬនិយោជក ហើយមានជាអាទិ៍ ÷

- ១- ប្រព័ន្ធទទួលពាក្យបណ្តឹងដែលរៀបចំបានល្អ និងមានប្រសិទ្ធភាព និងដែលបានបង្កើតឡើងដោយនិយោជក ឬ វ.គ.ស.ក. ឬអង្គភាពត្រួតពិនិត្យណាមួយដែលផ្តល់លទ្ធភាពដល់សហការី និយោជក និងសាធារណជន លើកឡើងពីអំពើអវិជ្ជា ឬឥរិយាបថអសីលធម៌ ។
- ២- ភារកិច្ចដែលកំណត់យ៉ាងច្បាស់លាស់ដើម្បីរាយការណ៍អំពីការរំលោភលើការតម្រូវរបស់ក្រមសីល ធម៌ ។

មាត្រា ២៨.-

លក្ខណៈនៃវិធីការការដែលត្រូវយកមកអនុវត្តមានច្រើនសណ្ឋានខុសៗគ្នា អាស្រ័យទៅលើកាលៈទេសៈ ។ ក្នុងការធ្វើការវិនិច្ឆ័យ គណនេយ្យករជំនាញត្រូវពិចារណាថាតតិយជនណាមួយដែលមានវិចារណញ្ញាណ ដឹងការពិត និងមានការយល់ដឹងអំពីព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនានា មុខជានឹងអាចសន្និដ្ឋានបានថាការតម្រាមកំហែង និងស្ថានភាពនៃវិធីការការនោះមិនអាចទទួលយកបាន ឬមិនបាននោះហើយ ។

ជំពូកទី ៥
ដំណោះស្រាយវិវាទក្រមសីលធម៌

មាត្រា ២៩.-

ក្នុងការអនុវត្តតាមស្តង់ដារក្រមសីលធម៌ គណនេយ្យករជំនាញអាចជួបប្រទះបញ្ហាមួយចំនួនដែលកើតឡើង នៅក្នុងការដោះស្រាយវិវាទ ឬទំនាស់ផ្នែកក្រមសីលធម៌នេះ ។ នៅពេលជួបប្រទះបញ្ហាបែបនោះ គណនេយ្យករ ជំនាញត្រូវអនុវត្តតាមគោលនយោបាយរបស់ក្រុមហ៊ុនខ្លួន អង្គភាពដែលខ្លួនបម្រើការ ឬ វ.គ.ស.ក. ដើម្បី ព្យាយាម និងដោះស្រាយវិវាទនោះ ។

មាត្រា ៣០.-

នៅពេលចាប់ផ្តើមដំណើរការដើម្បីដោះស្រាយវិវាទជាផ្លូវការក្តី ឬក្រៅផ្លូវការក្តី គណនេយ្យករជំនាញត្រូវ ពិចារណាទៅលើចំណុចណាមួយដូចខាងក្រោម ឬចំណុចទាំងអស់រួមគ្នា ដើម្បីដោះស្រាយវិវាទនោះ គឺ ៖

- ១- ព្រឹត្តិការណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- ២- បញ្ហាក្រមសីលធម៌ដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- ៣- គោលការណ៍គ្រឹះដែលមានការពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបញ្ហានោះ ។
- ៤- នីតិវិធីផ្ទៃក្នុងដែលបានបង្កើតឡើងក្នុងអង្គភាពដែលខ្លួនបម្រើការងារ ។
- ៥- វិធានការជំនួសផ្សេងទៀត ។

បន្ទាប់ពីបានពិចារណាទៅលើបញ្ហាទាំងនេះ គណនេយ្យករជំនាញត្រូវតែកំណត់វិធានការល្អបំផុតណាមួយ ដែលស្របទៅនឹងគោលការណ៍គ្រឹះ ។ គណនេយ្យករជំនាញត្រូវបង្កើនផ្ទៃក្នុងដែលពិចារណាទៅលើដំណោះស្រាយដែល បានជ្រើសរើស ។ ប្រសិនបើបញ្ហានេះនៅតែមិនអាចដោះស្រាយបាន គណនេយ្យករជំនាញត្រូវរកអ្នកមានឋានៈ សមស្របនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនរបស់ខ្លួន ឬអង្គភាពដែលខ្លួនបម្រើការងារ ដើម្បីជួយរកដំណោះស្រាយ ។

មាត្រា ៣១.-

នៅពេលបញ្ហាវិវាទនោះកើតឡើងជាមួយគណនេយ្យករជំនាញ ឬនៅក្នុងអង្គភាពដែលកំពុងធ្វើសវនកម្ម នោះ គណនេយ្យករជំនាញត្រូវតែសុំជួបជាមួយនឹងគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម ឬគណៈកម្មាធិការផ្សេងទៀតដែល ទទួលខុសត្រូវក្នុងអភិបាលកិច្ចអង្គភាពនោះ ។ ដើម្បីជាប្រយោជន៍របស់ខ្លួន គណនេយ្យករជំនាញត្រូវធ្វើការកត់ ត្រាធាតុពិតនៃបញ្ហាភាពពិស្តារនៃការពិភាក្សាណាមួយ ឬសេចក្តីសម្រេចណាមួយដែលទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហានោះ ។

មាត្រា ៣២.-

ប្រសិនបើវិវាទមានសារៈសំខាន់មិនអាចដោះស្រាយបាន គណនេយ្យករជំនាញអាចធ្វើការពិគ្រោះ ឬប្រឹក្សា យោបល់ជាមួយនឹង វ.គ.ស.ក. ដែលអាចផ្តល់ការណែនាំទៅលើបញ្ហាក្រុមសិលធម៌នេះ ដោយមិនបំពានទៅលើ គោលការណ៍រក្សាការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈ ។ គណនេយ្យករជំនាញក៏អាចពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកប្រកបវិជ្ជាជីវៈ ច្បាប់ផងដែរ ។

មាត្រា ៣៣.-

ក្នុងករណីដែលគណនេយ្យករជំនាញបានព្យាយាមរកដំណោះស្រាយត្រឹមត្រូវហើយ ប៉ុន្តែបញ្ហានៅតែមិនអាច ដោះស្រាយបាននោះ គណនេយ្យករជំនាញត្រូវស្នើសុំដកខ្លួនចេញពីបញ្ហានេះតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ។ ក្នុង កាលៈទេសៈបែបនេះ គណនេយ្យករជំនាញត្រូវពិចារណាផងដែរអំពីភាពសមស្របនៃការលាឈប់ពីភារកិច្ច ចាត់ តាំង ឬលាឈប់ពីការងារជាក់លាក់មួយ ឬលាចេញទាំងស្រុងពីភារកិច្ចចាត់តាំងផង និងពីក្រុមហ៊ុនគណនេយ្យករ ជំនាញ ឬអង្គភាពដែលខ្លួនបម្រើការងារឱ្យនោះទៀតផង ។

ជំពូកទី ៦

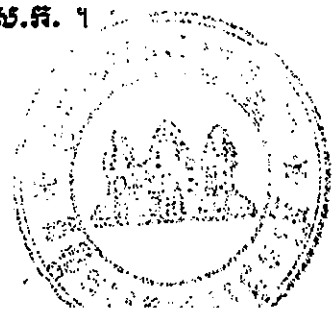
ទណ្ឌកម្មខាងវិជ្ជាជីវៈ

មាត្រា ៣៤.-

អនុលោមទៅតាមមាត្រា៧ នៃអនុក្រឹត្យលេខ១៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ស្តីពីការ រៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃវិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញ និងសវនករកម្ពុជា ទណ្ឌកម្មខាងវិជ្ជាជីវៈត្រូវបាន អនុវត្ត ចំពោះគណនេយ្យករជំនាញណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងវិធាននៃវិជ្ជាជីវៈ ឬប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដែលប៉ះពាល់ដល់ សិលធម៌ ឬកិត្តិយសវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យករជំនាញ ទោះបីគេឃើញថាការប្រព្រឹត្តនោះក្រៅពីការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ របស់ខ្លួនក៏ដោយ ។ ក្រុមប្រឹក្សាវិន័យរបស់ វ.គ.ស.ក. មានសមត្ថកិច្ចក្នុងការវិនិច្ឆ័យវិវាទពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្ម ភាពរបស់គណនេយ្យករជំនាញ ។

មាត្រា ៣៥.-

សាមីជនគ្រប់រូបអាចប្តឹងទៅក្រុមប្រឹក្សាវិន័យ វ.គ.ស.ក. ។ ការចោទប្រកាន់ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល វ.គ.ស.ក. ខ្លួនឯងផ្ទាល់ ឬដោយមានពាក្យបណ្តឹងពីសមាជិក វ.គ.ស.ក. ឬដោយមាន ពាក្យបណ្តឹងពីតតិយជន ឬដោយមានពាក្យបណ្តឹងពីស្នងការរាជរដ្ឋាភិបាលនៅអម វ.គ.ស.ក. ។

ជំពូកទី ៧
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣៦.-

បទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រាទាំងឡាយខាងលើក៏ត្រូវអនុវត្តចំពោះគ្រប់សវនករកម្ពុជាជាសមាជិកនៃ
វ.គ.ស.ក. ផងដែរ ។

មាត្រា ៣៧.-

រាល់បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយពីអនុក្រឹត្យនេះ ត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ៣៨.-

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកមីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋលេខាធិការ
ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករណីនាព្យ និងសវនករកម្ពុជា គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំង
អស់ ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ តាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួនឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះ
តទៅ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៥

ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល :

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ដូចមាត្រា ៣៨
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ